

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
WE WROCŁAWIU**

UNP: 0201-19-045404

Znak sprawy: 0201-IWW.0921.33.2019

Pani
Marianna Wojtowicz
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
Wrocław – Stare Miasto
ul. Inowrocławska 4
53-654 Wrocław

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092 ze zm.) oraz zarządzenia nr 81/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu z 13 kwietnia 2017 r. w sprawie kontroli w podległych urządach.

1	Nazwa kontrolowanego urzędu	Urząd Skarbowy Wrocław – Stare Miasto	
		Naczelnik	Pani Marianna Wojtowicz
2	Zakres kontroli (przedmiot i okres kontroli)	Wykorzystanie aplikacji WRO-SYSTEM, SeRCe oraz Hurtowni SPR przez pracowników Urzędu Okres objęty kontrolą od 01.01.2018 r. do 30.09.2018 r.	
3	Upoważnienie do kontroli	IWW/0921-33/19 z 27 maja 2019 r.	
4	Termin kontroli	od 30 maja do 19 czerwca 2019 r.	
5	Imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolera / kontrolerów	Joanna Pelc – ekspert skarbowy Joanna Jaworska – starszy ekspert skarbowy Edyta Soja – starszy ekspert skarbowy Martyna Kaźmierczak – starszy referent	
6	USTALENIA		

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu przekazuje sprawozdanie z kontroli zawierające opis ustaleń w kontrolowanym zakresie.

1. Organizacja pracy w zakresie wykorzystania plików JPK_VAT, korzystania z aplikacji SeRCe oraz z Hurtowni SPR.

W Urzędzie Skarbowym Wrocław- Stare Miasto w 2018 r. w zakresie wykorzystania **Jednolitych Plików Kontrolnych JPK_VAT**, brak jest procedur wewnętrznych.

Zasady dotyczące badanego zagadnienia określają poniższe dokumenty:

- Wytyczne *Czynności Sprawdzające* stanowiące załącznik do pisma Ministerstwa Finansów, znak DPP.8620.1.2017 z 31 maja 2017 r., przekazane pismem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu, znak 0201-ICR.4022.107.2017,
- Wytyczne *Czynności Sprawdzające* przekazane przez Departament Poboru Podatków Ministerstwa Finansów, zatwierdzone przez Zastępcę Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, w których zalecono, aby czynności sprawdzające podejmowane były w pierwszej kolejności, przed kontrolą podatkową. Decyzję dotyczącą rodzaju działania podejmuje organ podatkowy po dokonaniu oceny ryzyka danego podmiotu. W ocenie Departamentu Poboru Podatków, czynności sprawdzające powinny być podejmowane zgodnie z następującą hierarchią:
 - zwroty podatku od towarów i usług,
 - niezgodności wynikające ze złożonych plików JPK,
 - analiza prawidłowości opodatkowania podatkiem akcyzowym,
 - analiza prawidłowości rozliczenia podatków dochodowych i wpłacanych zaliczek,
 - pozostałe tytuły podatkowe,
- Instrukcja określająca zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych w procedurze czynności sprawdzających stanowiąca załącznik do Zarządzenia Nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 10 maja 2018 r., przekazana pismem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu, znak 0201-ICK.4022.488.2018 z 05.06.2018 r. (pracownicy SKA i SKM zapoznani na naradzie 08.06.2018 r.),
- Podręcznik: *Zasady kontroli z wykorzystaniem Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK)* wydany przez Ministerstwo Finansów Departament Kontroli i Analiz Ekonomicznych. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu 10 listopada 2017 r. przesłał pismo Zastępcy Szefa Krajowej Administracji Skarbowej Podsekretarza Stanu z 9 listopada 2017r. znak pisma DKA3.8722.6.2017 wraz z *Zasadami kontroli z wykorzystaniem JPK*. Zgodnie z wymienionym dokumentem: w związku z art. 193a) ustawy *Ordynacja podatkowa, organy podatkowe mogą żądać udostępnienia ksiąg podatkowych i dowodów księgowych od dużych przedsiębiorców* (w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej) w strukturze logicznej wg wzoru określonego w *Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów* (...). Przekazując niniejsze opracowanie wraz z projektami analitycznymi wyrażam nadzieję, że usprawni ono stosowanie nowego uprawnienia organów podatkowych, a procedura pobrania danych w formie elektronicznej w kontrolach prowadzonych obecnie w dużych podmiotach, a od 1 lipca 2018 r. również w pozostałych podmiotach, będzie czynnością obowiązkową.
- Procedury i wytyczne odnośnie zwrotów VAT:
 - *Wewnętrzna procedura postępowania P-010/2 w sprawie zasad postępowania związanych z dokonywaniem zwrotów/zwrotów nadpłat z bieżących rachunków bankowych urzędu skarbowego* (obowiązuje od 10.05.2018 r.) - zgodnie z procedurą pracownik Działu SKA w toku czynności sprawdzających zobligowany był do ustalenia, czy podatnik złożył pliki JPK_VAT oraz do weryfikacji rozliczeń przy użyciu aplikacji WERYFIKATOR przy kwotach zadeklarowanego zwrotu VAT powyżej 20.000 zł.
 - *Wewnętrzna procedura postępowania P-010/3 w sprawie zasad postępowania związanych z dokonywaniem zwrotów/zwrotów nadpłat z bieżących rachunków bankowych urzędu skarbowego* (obowiązuje od 30.01.2019 r.).

W zakresie wykorzystania aplikacji SeRCe również brak jest procedur wewnętrznych. Sposób postępowania przy korzystaniu z aplikacji SeRCe został ujęty w *Podręczniku użytkownika aplikacji SeRCe*. Nie wprowadzono uregulowań wewnętrznych w zakresie wykorzystania aplikacji SPR.

Dokonane w trakcie niniejszej kontroli ustalenia wykazały korzystanie z aplikacji WRO-SYSTEM, SeRCe i Hurtowni SPR przez uprawnionych pracowników (dot. 4 pracowników objętych niniejszą kontrolą).

2. Analiza logowania i pobierania plików JPK_VAT w module „Analizer” oraz pobierania danych w pozostałych modułach aplikacji WRO-SYSTEM

Z przekazanych przez MF raportów, zawierających dane dotyczące pobrania plików JPK_VAT, wyselekcjonowano informacje według przypisania poszczególnych osób do komórek organizacyjnych Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto. W przypadkach wielokrotnego pobrania tego samego NIP w zbliżonym okresie, dane ograniczono do jednokrotnego występowania tego podmiotu.

Kontrolą objęto pobieranie danych z aplikacji WRO-SYSTEM od 01.01.2018 r. do 30.09.2018 r. w zakresie:

- celowości logowania i weryfikacji poszczególnego podatnika po NIP i numerze PESEL,
- przestrzegania zapisów wynikających z zakresów czynności, indywidualnych zakresów uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności,
- informacji potwierdzających wykorzystanie plików JPK_VAT lub innych danych pobranych w pozostałych modułach WRO-SYSTEMU,
- udokumentowania pobrania i wykorzystania plików JPK_VAT ewentualnie innych danych pobranych w pozostałych modułach WRO-SYSTEMU (czy sporządzono notatkę lub protokół, ewentualnie na jakim nośniku pobrano pliki).

Próba kontrolną objęto 4 pracowników, tj. Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto, Kierownika Działu kontroli podatkowej, Kierownika Referatu spraw wierzycielskich oraz pracownika Działu czynności analitycznych i sprawdzających.

Zagadnienie oceniono na podstawie wyjaśnień pracowników, danych zawartych w systemach informatycznych oraz w aktach podmiotów.

2.1. Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto

Zgodnie z przekazanymi przez Ministerstwo Finansów danymi, Zastępca Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto od stycznia do września 2018 r. 260 razy pobrał dane z aplikacji WRO-SYSTEM (pobrania dotyczyły 106 podmiotów), w tym:

- w module Analizer - 125 pobrań,
- w module Analizer Raporty – 5 pobrań,
- w module Ocena Mikroprzedsiębiorcy – 2 pobrania,
- w module Ocena podatnika VAT – 48 pobrań,
- w module Skarbiec – 38 pobrań,
- w module SKORP Rejestracja – 17 pobrań,
- w module Transakcje – 24 pobrań,
- w module Wierzytelności – 1 pobranie.

Próbie kontrolnej poddano losowo wybrane 17 podmiotów, co stanowi 16% podmiotów ogółem (26 logowań do aplikacji WRO-SYSTEM).

W tym zakresie ustalono:

- w 3 przypadkach (5 logowań do aplikacji WRO-SYSTEM) logowanie do aplikacji dotyczyło weryfikacji zasadności zwrotu VAT, przy pomocy danych z modułów: Transakcje, Ocena Podatnika VAT, Skarbiec, podmiotów właściwych miejscowo dla Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto (data podpisania zwrotu przez Zastępcę Naczelnika jest zgodna z datą logowania w aplikacji WRO-SYSTEM) oraz systemach informatycznych (POLTAX),
- w 8 przypadkach (12 logowań do aplikacji WRO-SYSTEM) pobranie plików JPK_VAT dotyczyło kontrahentów, którzy dokonali sprzedaży na rzecz podatników wykazujących w Urzędzie Skarbowym Wrocław-Stare Miasto zwroty VAT. W skontrolowanych przypadkach zasadnym było korzystanie z modułów: Transakcje, Ocena Podatnika VAT, Skarbiec. W przypadku 6 podmiotów data podpisania zwrotu przez Zastępcę Naczelnika jest zgodna z datą logowania w aplikacji WRO-

SYSTEM. W pozostałych 2 przypadkach, logowania Zastępcy Naczelnika poprzedzały ostatecznie zatwierdzenie zwrotu VAT przez NUS (na dokumentacji sprawy brak informacji o sprawdzeniu przez Zastępcę). Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto oświadczył, że przed zatwierdzeniem poszczególnych spraw zleca Zastępcy sprawdzenie danych w systemach,

- w 6 przypadkach (9 logowań do aplikacji WRO-SYSTEM) Zastępca Naczelnika przedłożyła dokumenty dla potwierdzenia przyczyny pobrania plików JPK_VAT z uwagi na konieczność analizy zasadności wykreślenia lub przywrócenia podatnika do rejestru podatników VAT czynnych. W przypadku 3 podmiotów data podpisania pisma przez Zastępcę Naczelnika jest zgodna z datą logowania w aplikacji WRO-SYSTEM. W pozostałych 3 przypadkach, logowania Zastępcy Naczelnika poprzedzały ostatecznie zatwierdzenie pisma przez Naczelnika urzędu (w 1 przypadku na dokumentacji sprawy brak informacji o sprawdzeniu przez Zastępcę, w pozostałych 2 Zastępca podpisał się na piśmie przed logowaniem do aplikacji). Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto oświadczył, że przed zatwierdzeniem poszczególnych spraw zleca Zastępcy sprawdzenie danych w systemach.

Ponadto zwrócono uwagę, że wpisanie w 4 przypadkach nieprawidłowego numeru identyfikacji podatkowej (NIP), skutkowało zwiększeniem ilości pobrań.

W pozostałych 85 przypadkach oceny badanego zagadnienia dokonano wyłącznie na podstawie złożonych wyjaśnień potwierdzających pobranie plików JPK_VAT, danych pozyskanych z systemu POLTAX oraz otrzymanych wybiórczych dokumentów z akt spraw.

Pobieranie danych, jak wyjaśnił Zastępca Naczelnika, następowało w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi, a także do realizacji celów i zadań ustawowych. Do zadań Zastępcy Naczelnika należy w szczególności:

- nadzorowanie pracy komórek pionu obsługi podatnika, orzecznictwa oraz kontroli, które determinuje sposób wykorzystywania dostępnych aplikacji (WRO-SYSTEM, CRP KEP oraz inne).

Natomiast pobierane dane i informacje wykorzystywano w celu:

- analizy zasadności zwrotu podatku VAT,
- czynności związanych z wykreślaniem i przywracaniem podatników do rejestru VAT,
- akceptacji/podpisywania przygotowanych przez podległe komórki odpowiedzi do innych organów KAS, organów ścigania i innych instytucji upoważnionych do pozyskiwania informacji objętych tajemnicą skarbową,
- innych czynności realizowanych przez podległe komórki organizacyjne.

Ponadto Zastępca Naczelnika oświadczył, że jest świadomy odpowiedzialności karnej za naruszenie tajemnicy skarbowej oraz wskazał, że nie istnieją uregulowania nakazujące prowadzenie ewidencji pobierania/przeglądania danych z poszczególnych aplikacji. Jednocześnie wskazał, że wytyczne kierowane do US zalecają w jak największym stopniu wykorzystywać udostępnione aplikacje (przy spełnieniu określonych warunków).

2.2.Kierownik Działu Kontroli Podatkowej (SKP)

Zgodnie z przekazanymi przez Ministerstwo Finansów danymi, Kierownik Działu Kontroli Podatkowej od stycznia do września 2018 r. 296 razy pobrał dane z aplikacji WRO-SYSTEM (pobrania dotyczyły 108 podmiotów), w tym:

- w module Analizer – 234 pobrań,
- w module Ocena Mikroprzedsiębiorcy – 2 pobrania,
- w module Ocena podatnika VAT – 23 pobrania,
- w module Skarbiec – 33 pobrania,
- w module Transakcje – 4 pobrania.

Próbie kontrolnej poddano losowo wybrane 54 podmioty, co stanowi 50% podmiotów ogółem (153 logowania do aplikacji WRO-SYSTEM).

Kontrolujący ustalili, że w części przypadków objętych próbą kontrolną, pobrania te dotyczyły analizy przed odstąpieniem od przeprowadzenia kontroli podatkowej z tyt. zadeklarowanych zwrotów wykazanych

przez podmioty, dla których Urząd Skarbowy Wrocław-Stare Miasto jest właściwy miejscowo. W pozostałych przypadkach pobrania miały związek z analizą przed podjęciem decyzji o przeprowadzeniu kontroli podatkowej. Udostępnione dokumenty i wydruki znalazły odzwierciedlenie w 85 logowaniach (54 podmiotów) do aplikacji WRO-SYSTEM, pozostałe 68 logowań nie zostało ujętych w adnotacjach służbowych, ponieważ jak wyjaśnił Kierownik, dane pobierane z WRO-SYSTEMU nie były w całości drukowane. Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika - weryfikacja podmiotów wnioskujących o zwrot VAT obejmowała analizę okresu, którego dotyczy zwrot oraz okresów wcześniejszych i późniejszych - do miesiąca, w którym dokonano zwrotu.

W pozostałych 54 przypadkach jako cel pobrania plików JPK_VAT Kierownik Działu Kontroli Podatkowej wskazał:

- *prowadzenie analiz zarówno wewnętrznych wniosków o kontrolę jak i kierowanych przez inne organy (prokuratury, urzędy skarbowe, urzędy celno-skarbowe, Izbę Administracji Skarbowej, Ministerstwo Finansów),*
- *wykonywanie czynności sprawdzających,*
- *sporządzanie odstępień od przeprowadzania kontroli - obejmujących analizę okresu, którego dotyczy zwrot jak również okresów wcześniejszych i późniejszych - do miesiąca, w którym dokonano zwrotu ,*
- *sprawdzanie donosów,*
- *analizowanie zestawień wysyłanych przez IAS w celu weryfikacji,*
- *realizacja innych powierzanych zadań.*

Wyjaśnienia zawierają także oświadczenie o wykorzystywaniu dostępnych baz danych do wykonywania obowiązków służbowych.

2.3.Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW)

Zgodnie z przekazanymi przez Ministerstwo Finansów danymi, Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich od stycznia do września 2018 r. 7 razy pobrał dane z aplikacji WRO-SYSTEM (pobrania dotyczyły 3 podmiotów). Analizując pobranie danych w aplikacji WRO-SYSTEM w module Wierzytelności skontrolowano wszystkie pobrania.

Ustalono, że 2 przypadki dotyczyły instruktażu obsługi WRO-SYSTEMU przeprowadzonego dla pracowników. W 1 sprawie dane pobrano w trakcie trwającego postępowania w sprawie udzielenia ulgi w spłacie zobowiązań. Akta sprawy znajdują się w WSA.

2.4.Pracownik Działu czynności analitycznych i sprawdzających (SKA)

Według przekazanych przez Ministerstwo Finansów danych, pracownik realizujący zadanie polegające na badaniu zasadności zwrotu podatku VAT (wynikającego z deklaracji podatkowych VAT-7 i VAT-7K), od stycznia do września 2018 r. 1422 razy pobrał pliki JPK-VAT.

Analiza 76 losowo wybranych podmiotów (po wstępnym wyselekcjonowaniu pobrań plików JPK_VAT, czyli po ograniczeniu do jednokrotnego występowania danego podmiotu losowo wybrano próbę do kontroli -11,95%) wykazała:

- w 21 przypadkach logowanie do aplikacji dotyczyło weryfikacji zasadności zwrotu VAT, podmiotów właściwych miejscowo dla Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto,
- w 18 przypadkach pobranie plików JPK_VAT dotyczyło kontrahentów, którzy dokonali sprzedaży na rzecz podatników wykazujących w Urzędzie Skarbowym Wrocław-Stare Miasto zwroty VAT,
- w 5 przypadkach pobranie plików JPK_VAT weryfikacja rozliczenia dotyczył *odwrotnego obciążenia.*
- w 32 przypadkach kontrolujący nie otrzymali akt spraw dotyczących pobrania plików JPK_VAT. Uzyskali jedynie wyjaśnienia pracownika odnośnie pobierania *plików w celach służbowych, w ramach weryfikacji zwrotu VAT podatnika - weryfikacji faktur od kontrahenta.*

W przypadku weryfikacji kontrahentów o innej właściwości miejscowej, pobranie pliku JPK_VAT następowało:

– zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie Ministerstwa Finansów Departamentu Analiz z 21.06.2018 r. znak DPPT3.070.6.2018 w sprawie wprowadzenia nowej procedury dotyczącej poboru JPK_VAT z Wro-System z modułu WRO-Analizer

– po uzyskaniu zgody *akceptanta* - za jego pośrednictwem pracownicy urzędu skarbowego (posiadający uprawnienia do pobierania danych), wnioskuje o dostęp do danych podmiotów spoza właściwości miejscowej urzędu. Akceptant, w module *autoryzacja dostępów/zatwierdzanie wniosków*, po analizie przedłożonych przez pracowników dokumentów, wskazujących cel pobrania przedmiotowych plików, dokonuje akceptacji lub odrzucenia wniosku - a tym samym naczelnik oraz kierownik sprawują nadzór nad zasadnością pobieranych danych. Ustalono, że zatwierdzony wniosek umożliwia pobieranie wszystkich danych podatnika przez określony czas, ustalony w trakcie zatwierdzania wniosku, a wskazany cel udostępniania danych winien być konkretny i zawierać rodzaj wykonywanych przez pracowników czynności.

Po szczegółowej analizie danych zawartych w deklaracjach podatkowych, aplikacji POLTAX oraz pobranych plikach JPK_VAT przez pracownika stwierdzono, że pobierane pliki JPK_VAT znalazły swoje odzwierciedlenie w prowadzonych sprawach. Czynności sprawdzające (dotyczące weryfikacji wykazywanych przez podatników zwrotów podatku VAT, *odwrotnego obciążenia* oraz rozliczenia zakupów od kontrahentów z wysokim i podwyższonym ryzykiem) są mechanizmem kontroli przeciwdziałania nieuzasadnionemu wypływowi środków/ podatku VAT z budżetu państwa.

3. Analiza logowań do aplikacji SeRCe

Na podstawie danych dotyczących historii logowań pracowników Urzędu Skarbowego Wrocław - Stare Miasto do aplikacji SeRCe, próbą kontrolną objęto pobieranie danych przez 3 osoby (Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto, Kierownika Działu Kontroli Podatkowej, Kierownika Referatu Spraw Wierzychielskich).

Pobrania danych z aplikacji SeRCe dokonane od 01.01.2018 r. do 30.09.2018 r. zweryfikowano pod kątem:

- celowości logowania i weryfikacji poszczególnego podatnika po NIP i numerze PESEL w tym okresie wraz z uzasadnieniem,
- przestrzegania zapisów wynikających z zakresów czynności, indywidualnych zakresów uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności,
- czy w systemach informatycznych oraz w aktach postępowań podmiotów objętych próbą kontrolną znajdują się informacje potwierdzające zasadność logowań do aplikacji SeRCe,
- czy, a jeżeli tak, to w jaki sposób udokumentowano pobranie i jak wykorzystano dane z aplikacji SeRCe.

W tym zakresie próbą kontroli objęto:

Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego - 5 logowań co stanowi 100% pobranych danych podmiotów (1 osoby fizycznej i 4 organizacji).

Jako cel pobrania danych Zastępcę Naczelnika wskazał *weryfikację danych adresowych podatnika celem ustalenia właściwości, bądź obowiązków podatkowych, realizowaną w ramach wykonywanych czynności służbowych*.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz zapisów w dostępnych systemach informatycznych (POLTAX, Biblioteka Akt, e-Orus) ustalono, że w 3 przypadkach logowanie do aplikacji było podyktowane:

- podpisaniem potwierdzenia zarejestrowania podmiotu, jako podatnika VAT UE (VAT-5UE) oraz pisma o przekazanie wniosku o zwrot CIT-10Z do Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego – w 2 przypadkach czynności zostały wykonane w dacie logowania, tj. 19.02.2018 r.,
- podpisaniem pisma w sprawie przebiegowania zwrotu podatku VAT – pismo zostało podpisane z datą 2.08.2018 r., czyli po dniu logowania do aplikacji.

Natomiast w pozostałych 2 przypadkach (z 7.06.2018 r.), jako powód logowań Zastępca NUS wskazał:

- weryfikację, w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi, danych dotyczących szczegółowych obowiązków podatkowych podatnika.

Analiza zapisów dostępnych systemów informatycznych nie wykazała modyfikacji obowiązków podatkowych w zakresie PIT, VAT oraz CIT z datą logowania, czyli 7.06.2018 r. Z systemu POLTAX wynika jedynie, że Spółka złożyła za lata 2004-2011 deklaracje dla podatku dochodowego od osób prawnych CIT (obowiązek od 2004 do 2012 - data modyfikacji 24.02.2012 r.), natomiast dla podatku od towarów i usług za okres 2005-2011 (obow. VAT od 2004 do 2012 - data modyfikacji 22.02.2019 r.). Nie stwierdzono również zapisów w aplikacji Biblioteka Akt oraz e-Orus odnośnie wysłania korespondencji w okresie objętym niniejszą kontrolą.

- weryfikację danych dotyczących obowiązków podatkowych podmiotu, w związku ze zmianą właściwości.

Dokonane w tym zakresie ustalenia wykazały, że 14.06.2018 r. przesłano do Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego we Wrocławiu deklaracje VAT-7 za 12/2017, 1/2018, 2/2018, 3/2018 wraz z korektą za 1/2018. Pismo podpisał z upoważnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego - Kierownik Działu SOB. Nie stwierdzono podpisu Naczelnika Urzędu Skarbowego lub jego Zastępcy na egzemplarzu pozostającym ad acta, jako akceptanta (pismo wysłano 18.06.2018 r.).

Nie przedstawiono kontrolującym innych dokumentów potwierdzających zasadność logowania do aplikacji SeRCe w tym dniu.

Kierownika Działu kontroli podatkowej - 68 na 268 logowań, co stanowi 25% całości pobranych danych podmiotów.

Ustalono, że zasadniczo w przypadku 62 logowań pobierano dane podmiotów typowanych do kontroli podatkowej i składających w Urzędzie Skarbowym Wrocław - Stare Miasto deklaracje podatkowe dla podatku VAT lub PIT oraz ich kontrahentów, co znajduje potwierdzenie w dostępnych w Urzędzie Skarbowym Wrocław – Stare Miasto bazach danych (POLTAX, e-Orus). Również w 4 losowo wybranych dokumentach wytworzonych przez Dział SKA zamieszczono informację na temat pobierania danych kontrahentów pod kątem obowiązków podatkowych lub danych adresowych.

Natomiast w pozostałych 6 przypadkach objętych próbą kontrolną Kierownik SKP nie wskazał powodów logowania do aplikacji, z uwagi na brak tych podmiotów w prowadzonej przez komórkę dokumentacji, tj. w prowadzonych analizach, donosach, księgach wieczystych, odstępniach od przeprowadzenia kontroli podatkowej, kontrolach podatkowych, zestawieniach wysyłanych przez IAS w celu weryfikacji oraz innych powierzanych zadaniach.

W wyjaśnieniach Kierownik SKP wskazał, że do końca 2018 r. był jedyną osobą w Dziale posiadającą dostęp do aplikacji SeRCe (dopiero przy porządkowaniu dostępu, po przesłaniu przez informatyków z IAS zestawień użytkowników aplikacji SeRCe okazało się, że jeszcze jeden pracownik ma dostęp). Wyszukiwanych wszystkim pracownikom podmiotów i osób fizycznych w celach służbowych nie ewidencjonował, a z dostępnych baz danych korzystał tylko i wyłącznie w celach służbowych oraz w ramach powierzanych zadań i obowiązków.

W pozostałych nie objętych próbą kontroli przypadkach, jako przyczynę logowań do aplikacji SeRCe i pobierania danych Kierownik SKP wskazał, m. in.:

- sprawdzanie kontrahentów podmiotów składających deklaracje VAT z wykazaną kwotą do zwrotu na rachunek bankowy,
- ustalanie aktualnych danych adresowych, miejsc prowadzenia działalności gospodarczej,
- ustalanie obowiązków podatkowych kontrahentów,
- ustalanie danych spółki (reprezentacji spółki), adresów członków zarządu w celu doręczenia korespondencji,
- ustalanie właściwego US celem wysłania wniosku o przeprowadzenie kontroli krzyżowej,
- uzyskanie informacji o dochodach z innego urzędu skarbowego w celu ukarania z ustawy Kks,
- korespondencję kierowaną z IAS we Wrocławiu oraz innych organów podatkowych.

3.3. W przypadku Kierownika Referatu Spraw Wierzycielskich nie odnotowano logowań do aplikacji SeRCe w okresie 1.01.2018 r. – 30.09.2018 r.

4. Analiza logowań do systemu Hurtownia SPR

Hurtownia SPR służy zapewnieniu dostępu do informacji zorientowanych na obsługę procesów podatkowych oraz zapewnienie bieżącej informacji zarządczej, sprawozdawczej, analitycznej w zakresie danych podatkowych na podstawie dokumentów wymiarowych podatników/płatników (zeznania roczne, deklaracje, decyzje) utrzymywanych w bazach lokalnych systemu POLTAX.

W przypadku logowań do hurtowni SPR nie przedłożono kontrolującym żadnych raportów potwierdzających pobranie danych w ramach czynności służbowych. Tym samym, oceny zagadnienia dokonano wyłącznie na podstawie złożonych wyjaśnień.

Na podstawie danych dotyczących historii logowań i aktywności pracowników Urzędu Skarbowego Wrocław - Stare Miasto do hurtowni SPR, wynikających z pisma Departamentu Poboru Podatków Ministerstwa Finansów z 25 marca 2019 r., kontroli poddano logowania 2 nw. użytkowników systemu (Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich nie był i nie jest użytkownikiem Hurtowni SPR):

Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Stare Miasto, który w okresie od 1 stycznia do 30 września 2018 r. dokonał 9 logowań do hurtowni SPR, w tym 4 - 16 stycznia 2018 r., jedno 16 lutego 2018 r. oraz 3 - 19 lutego 2018 r., które nie zawierały historii danych odnośnie pobieranych danych skoroszytów lub arkuszy (puste logowania). Natomiast skutkiem logowania 19 lutego 2018 r. było pobranie skoroszytu: ZEZ_DUPL Zeznania oraz arkusza Zeznania_Duplikaty_M.

Jak wyjaśnił Zastępca NUS, dane pobrane 19 lutego 2019 r. ze skoroszytu ZEZ_DUPL Zeznania oraz arkusza Zeznania_Duplikaty_M, wykorzystano do czynności sprawdzających w Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA) w akcji zeznań, czyli w okresie, w którym następuje wzmożona weryfikacja poprawności dokonywanych rozliczeń przez podatników.

Kierownika Działu Kontroli Podatkowej, który w okresie objętym niniejszą kontrolą dokonał 9 logowań do hurtowni SPR, z czego 2 logowania 20 czerwca 2018 r., po jednym 16 lipca 2018 r., 11 i 13 września 2018 r. nie zawierały historii odnośnie pobieranych danych skoroszytów lub arkuszy (puste logowania) i czas trwania logowania wynosił od 00:00:01 do 00:30:18. Natomiast skutkiem logowań dokonanych 11 września 2018 r. oraz 13 września 2018 r. (3 logowania) było czterokrotne pobranie skoroszytu PLTX_PIT_ROZLICZENIE Rozliczenie roczne PIT oraz następujących arkuszy: ZEZNANIE_BRAK M, PODATNIK_DUPLIKAT, PLATNIK_ROZLICZENIE, STATYSTYKA_IAS, STATYSTYKA_US, PODATNIK_MAPA_US.

Odnosnie logowania do hurtowni SPR i pobrania wyżej wymienionych skoroszytów Kierownik SKP wskazał:

- skoroszyt PIT_ROZLICZENIE, ZEZNANIE_BRAK oraz PODATNIK_DUPLIKAT wykonał na zlecenie Kierownika SOB, który zgodnie z *Wykazem uprawnień użytkownika w aplikacjach* sporządzonym na dzień 30.09.2018 r., nie posiadał uprawnień w tym zakresie, a pobrane dane były niezbędne do wykonywania obowiązków służbowych związanych z obsługą zeznań rocznych,
- arkusz STATYSTYKA_IAS i STATYSTYKA_US (czas logowania 03:05:32) wykonano celem sprawdzenia, czy w związku z wnioskiem Naczelnika US, zostały rozszerzone uprawnienia do obszaru całego kraju. Na dzień logowania, uprawnienia te nie zostały rozszerzone,
- arkusz PLATNIK_ROZLICZENIE, PODATNIK_MAPA_US był próbą pobrania danych niezbędnych w prowadzonej przez Dział SKP kontroli w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych w postaci rozliczenia PIT-11 przesłanych do US właściwych dla pracowników kontrolowanego podmiotu (nie pobrano danych ze względu na brak uprawnień pobierającego).

5. Kontrola funkcjonalna w kontrolowanym zakresie

Na podstawie wewnętrznej procedury postępowania P-005/4 – *Procedura w sprawie określenia zakresu, katalogu i częstotliwości czynności kontroli funkcjonalnych na 2018 r. w Urzędzie Skarbowym Wrocław - Stare Miasto – obowiązującej od 30.01.2018 r.*, wśród tematów kontroli funkcjonalnej wskazano obszar wykorzystania Jednolitego Pliku Kontrolnego w toku czynności weryfikacyjnych w zakresie zasadności zwrotów VAT oraz wykorzystania informacji z JPK w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W pierwszym zakresie kontrolującym był Kierownik Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających. Kontrolą objęto 8 spraw (wybranych według klucza: 1 sprawa z raportu, następnie co 40-ta), które zweryfikowano pod kątem zasadności zwrotów VAT za luty 2018 r. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości, potwierdzono efektywne wykorzystywanie JPK podczas weryfikacji zasadności zwrotów VAT.

Natomiast kontrolę funkcjonalną drugiego zagadnienia przeprowadził Kierownik Działu Egzekucji Administracyjnej. Kontroli poddano wybrane losowo postępowania egzekucyjne prowadzone w okresie od lipca do grudnia 2018 r. Na podstawie skontrolowanych akt sprawy stwierdzono, że informacje z JPK są wykorzystywane w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W wyniku przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena i jej uzasadnienie

Kontrolą objęto wykorzystanie w okresie od 1.01.2018 r. do 30.09.2018 r. aplikacji WRO-SYSTEM, SeRCe oraz Hurtowni SPR przez wybranych pracowników Urzędu. Ustalenia wskazują, że zasadniczo pobieranie danych z wymienionych aplikacji znajdowało uzasadnienie w przedłożonych dokumentach i dostępnych systemach informatycznych. Pracownicy logowali się i pobierali dane z aplikacji, m. in. w związku z weryfikacją zasadności zwrotu podatku VAT lub kontrahentów dokonujących sprzedaży na rzecz podatnika właściwego miejscowo dla Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław – Stare Miasto, analizą zasadności wykreślenia lub przywrócenia podatnika do rejestru podatników VAT czynnych, analizą wniosków o kontrolę lub odstąpienie od jej przeprowadzenia, weryfikacją danych adresowych podatnika.

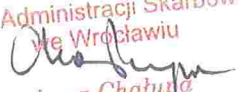
Wystąpiły jednak przypadki, w których nie przedstawiono dokumentów dla potwierdzenia celowości pobrania danych, ani nie odnaleziono zapisów w systemach informatycznych, dla których powodem byłoby ich pobranie w terminie zbliżonych do dnia logowania. Największą ilość niewyjaśnionych pobrań stwierdzono w przypadku logowań Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego do aplikacji WRO-SYSTEM (83% podmiotów ogółem w zakresie logowania w aplikacji WRO-SYSTEM). Jako powód powyższego podano wykonywanie czynności służbowych, a także realizację celów i zadań ustawowych. Mając na uwadze, że w wytycznych kierowanych do urzędów skarbowych, wielokrotnie zalecono wykorzystywanie w czynnościach służbowych dostępnych baz danych oraz fakt, że brak przepisów prawa, bądź uregulowań nakazujących ewidencjonowanie pobierania/przeglądania danych z poszczególnych aplikacji z każdorazowym uzasadnianiem ich pobrania, uznano brak podstaw do postawienia zarzutu niezasadnego ich wykorzystania odnośnie badanej próby spraw.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu podkreśla, że obszar pobierania i przetwarzania danych jest obszarem wrażliwym i wymagającym nadzoru, który może być realizowany m.in. w postaci dokumentowania kontroli funkcjonalnej w zakresie zasadności wykorzystania pobieranych informacji.

Pouczenie

Naczelnik Urzędu Skarbowego ma prawo przedstawienia stanowiska do sprawozdania, w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Przedstawienie stanowiska do sprawozdania nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Wrocław, dnia 22.07.2019 r.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
we Wrocławiu

Anna Chajda
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej